

[Frode Jakobsen.]

Kina udenfor. For hvad er der ved aftaler om forsøgsstop o. s. v., hvis verdens største nation, Kina, ikke er med?

Det er også ulykkeligt, at Frankrig går sine egne veje. Det skulle de betænke, som angriber NATO med bitterhed. Faren er vokset, fordi Frankrig ikke vil indordne sig NATO. Det lykkeligste ville være, om atomvåbnene kunne indskrænkes til de to, og er det ikke muligt, ville det næstbedste være, at vestens allerede eksisterende atomvåben minus Amerikas — for det går USA jo ikke med til — kom helt under NATOs kontrol uden oprettelse af nye institutioner. Derfor er det engelske forslag om ANF så meget at foretrække for MLF. Det er jo ikke nok, at Tyskland ikke får atomvåben. Man må heller ikke gøre noget, der kan blive opfattet af dem, som endnu skælver for Tyskland, som om et tysk atomvåben var undervejs.

Udenrigsministeren talte om endnu en mulig barriere, om de 5 permanente medlemmer af sikkerhedsrådet som de 5, der også har atomvåben. Det er muligt, at der her er et nyt punkt, hvor der kan standses. Det skulle hellere ikke komme så vidt. Ja, men det er allerede så vidt, kan man sige. Men et land er ikke atommagt, fordi det har et par atombomber. Det er en kostbar affære, og når England er parat til at opgive sit selvstændige atomvåben, er det simpelt hen, fordi det ikke har råd. I det ligger der, synes jeg, endnu et håb.

Også atomfri zoner er det værd at forhandle om. Ikke fordi det er en endelig løsning, for raketter med atomvåben kan nydeligt gå hen over lande uden at mærke, om det er atomfri zoner eller ej. Alligevel har atomfri zoner deres værdi. Vestens betingelser for atomvåbenfri zoner har udenrigsministeren klart resumeret.

Vi lever i en ny verden. Storkrigen er blevet forældet. Alt forsvar i dag kan kun have én mening: at forhindre krig, ikke at vinde en krig. Hvis storkrigen først bryder løs, er der simpelt hen ingen mening i at tale om, hvem der vil vinde. Så er alting tabt, tabt for menneskeheden. Man skal stræbe efter at undgå at forskyde terrorbalancen. Det er jeg enig i, men stirrer man sig blind på denne balance, kommer man i al fald aldrig videre, og den kan

blive et forældet begreb, netop fordi man, hvad angår atomvåben, kan opnå en vis mæthed. At blive ved med at fuldkommengøre terror, når der er terror nok, er ikke det mest intelligente kapløb.

Styrkeprøven mellem øst og vest går videre. Det er ikke først og fremmest et spørgsmål om våben, tværtimod. Tænker man udelukkende i våben, vil man tabe denne styrkeprøve. Jeg tror, at stormagterne stadig er tilbøjelige til at tænke noget for militært. Det følger vel af de militære byrder, de må bære — også for os — men det giver de små lande en pligt til også at lade deres røst høre. NATO betyder en fælles politik. Den er uundværlig i dag, men en fælles politik er en politik, som vi alle er med til at forme, også de små lande. Canada, Danmark og Norge har ved lejlighed, f. eks. ved FN's nedrustningsforhandlinger, udgjort ligesom en mere liberal fløj inden for NATO. Jeg tror på, at vi har råd til den liberalisme. Vi lever i læ af det amerikanske atomvåben, og amerikanerne har, når alt kommer til alt, mere forstand på det tekniske end vi. De to ting må vi ikke glemme. Det må formane os til forsigtighed, men ikke til at opgive en selvstændig vurdering.

Det mere tekniske skal jeg ikke gå ind på. Jeg tror ikke, at det danske folketing har stor mulighed for at øve indflydelse derpå. Alligevel mener jeg, at der er et par punkter, vi må holde fast ved. For det første ville det være forkert at skille nedrustningen af atomvåben ud fra nedrustningen af de øvrige våben, således som det har været foreslået. Nedrustningen må forblive en helhed. For det andet er det ikke nok med at udstede et forbud mod atomvåben, for et sådant forbud kan måske nok respekteres af den part, der er ved at vinde. Det vil aldrig blive respekteret af den part, der er ved at tabe. Endelig for det tredje må vi holde fast ved nødvendigheden af kontrol, selv om jeg tror, at der snarere er grund til at se noget mere stort på det, end man har gjort.

Det er vældige problemer, og vi skal ikke bilde os ind, at vor indflydelse nogen sinde kan blive stor. Til daglig vil vi blive ved med at være optaget af andre problemer, men disse store problemer er der, og de vil afgøre alt for os, vort liv, vore børns liv, og hvis de ikke løses, ja, så falder også